

PPO Bloembollen vroeg vier lelietelers deze zomer in de rubriek VUURWERK verslag te doen van hun ervaring met een vuurwaarschuwingssysteem. Alle vier gebruiken ze het op hun eigen manier als hulpmiddel bij de vuurbestrijding in lelies. Deze telers zijn ervaren of nieuwe gebruikers. Reageren? Mail naar rik.dewerd@wur.nl.

Naam: Pieter Burger
Regio: Zuid-Oost
Teelt: lelie en tulp
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals (14 ha) en Longiflorums (19 ha)

Pieter heeft zijn gevoeligere soorten en de kleinere maten Oriëntals om de 5-6 dagen gespoten. Een wekelijkse bespuiting zou volgens hem de verspreiding vanuit bestaande vuurplekken niet voldoende afremmen. De Oriëntals zijn bij Pieter nog vrij van vuur. In de grote maten hiervan is hij half augustus gestopt met de vuurbestrijding. Voor de rest van de lelies werden tot eind augustus veel infectiekansen voorspeld. Of het dan 40 of 80% is maakt volgens Pieter dan verder niet uit: 'spuiten moet je dan toch in die soorten'. Bovendien was het door de vele buien vooral nodig te profiteren van de droge momenten zonder echt af te kunnen gaan op de voorspellingen voor langere tijd.

Naam: Tino van de Ven
Regio: Noord-Oost
Teelt: lelie en daarnaast melkveehouderij en maïsteelt
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals (5 ha)

Tino heeft in de tweede helft van augustus de gevoelige soorten en de kleinste maten Oriëntals één keer tegen vuur gespoten. In beide weken werden enkele dagen met hoge infectiekansen voorspeld. De voorspellingen kwamen in de eerste week goed uit, maar de tweede week was het benauwder en viel er meer regen dan aangegeven. Dit veroorzaakte hogere infectiekansen dan voorspeld was. Het vuur in de aangetaste LA's is na de infectieperioden van half augustus verder uitgebreid. In andere cultivars begint van onderuit de natuurlijke afsterfing zichtbaar te worden. Begin september denkt Tino voor het laatst tegen vuur te spuiten. Dit zal dan waarschijnlijk alleen in de gevoelige soorten en kleinste maten Oriëntals zijn.

Naam: Wybe Idzerda
Regio: Noord-Oost
Teelt: lelie
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Oriëntals, Aziaten, Longiflorums en LA's (totaal 8,5 ha)

Wybe heeft de tweede helft van augustus in de gevoelige soorten vastgehouden aan de vierdaagse bespuitingen, omdat er al vuur inzat. De Aziaten waar de eerste aantasting in ontstond zijn bijna volledig afgestorven. Ondanks de frequente bespuitingen na de eerste symptomen verspreidt het vuur zich van hieruit naar de gevoelige soorten er om heen. Reden voor Wybe om hier nog enkele weken door te gaan met de vuurbestrijding. De laatste vuurbestrijding in de Oriëntals heeft half augustus plaatsgevonden. Dit was naar aanleiding van de infectiekansen die voorspeld waren. De Oriëntals zijn nog steeds vrij van vuur en worden niet meer gespoten.

Naam: Pieter van der Klugt
Regio: De Noord
Teelt: lelie, hyacint, tulp en diverse andere bolgewassen
Gebruikt waarschuwingssysteem voor: Aziaten (4,5 ha)

Pieter heeft op 15 augustus zijn Aziaten nog éénmaal gespoten tegen vuur op basis van voorspelde infectiekansen. Dit was door de vele regenbuien ook de enige dag dat hij kón spuiten in die week. De afsterfing die begin augustus onderin het gewas begon, is door de bespuitingen met wat hogere doseringen tot stilstand gebracht. Pieter is niet van plan om nog tegen vuur te spuiten. Het gewas is volgens hem nu lang genoeg groen gebleven. Alleen het perceel-schub wordt bij hoge infectiekansen misschien nog een keer tegen vuur gespoten, om het langer door te laten groeien.

De vier telers zijn allen deelnemers aan het project Praktijknetwerk Telen met toekomst.

Een gewas dat te vroeg afsterft kost bolopbrengst (zie vorige aflevering Vuurwerk). Is het echter niet goed afgestorven bij het rooien, dan vraagt het verwijderen van de stelen meer arbeid en is bovendien de kans op *Penicillium* in bewaring of broei groter. Dit is de laatste aflevering van Vuurwerk. In Bloembollenvisie van 30 september wordt met de deelnemers het gebruik van het waarschuwingssysteem in het afgelopen seizoen geëvalueerd
 Alle afleveringen van VUURwerk en meer informatie over vuur: www.vuur.wur.nl